

ՊԱՐ

Ո՛վ է անի՛ գոր դեւփական
Աստուածախօս վէճը՝ զուժեց
Թէ արիւնոուշտ ձեռուընկերով
Գործեր է գործ գարհուրելի։
Արդ ժամանակ է որ անի
Քան մըրըրկուտն երիվարներն
Արագ շարժէ ոտքն ու փախչի։
Արամազդի որդին համակ զինավառ
Կը յարձակի վրան կրակով ու շանթով,

Եւ Պարկաները դժնէ

Անվրիպելի՛ անմոլոր

Կը հայածեն զանիկաւ։

Ջի ձինեղէն Պառնասոսէն

Յայտնեցաւ անա պատգամ

Հրամայելով ամէն մէկուն

Քո անծանօթն հետազօտեն։

Ջի ան վայրի անտառներուն,

Անձաններուն՝ Լայրերուն մէջ

Կը թափառի ցուլի մը պէս,

Թշուառական՝ թշուառ ոտքով

Մէն միայնակ կը փախըտի

Երկրի պորտին՝ հըմալքներէն։

Անոնք սակայն

Միշտ կենդանի

Կը թռչին շուրջն։

Հաւահըմայն իմաստուն

Ահեղօրէն կը խռովէ

Ջիս ինքս որ չեմ հաւատար,

Բայց չեմ պատգամս ուրանար։

Բայց թէ ես ի՛նչ պիտի՛ սեմ

Վարանամիտ կը մընամ։

Միտքս անըստոյզ կը թեւածէ

Ջրտեսներով հոս եւ հոն։

Ջի Լաբդակեանց պատգամս ի՛նչ էր,

Կամ զաւակին Պոլիքսոսի,

Ջիմացուց մէ նախ, եւ ոչ արդ։

Որպէս զի այդ վըրկայութեամբ

Իդիպոսի պերճ անունին

Դէմ կանգնէի ես ռիւսիմ,

Եւ վրէժխնդիր Լաբդակեանց

Անծանօթ մահերուն։

1. Ապողոնի Գնէփիս մէջ ունեցած Անձաւ կամ
դիւթարանը, Պառնասոսի մօտ։

2. Գնէփիւր հրկրի մէջանէսը կը համարուէր, Վոր
այլաբարբար Պորտ կը կոչէին։

3. Այսինքն՝ Իդիպոսի։

4. Սփինքը, որուն յաղթելով հանճարեզ երևցաւ,
եւ հաճոյ քաղաքին։

Բայց Արամազդ ԼԱՊՈՂՈՆ

Հանճարիմաց են, գիտեն

Մարդոց գործերն, իսկ թէ զէ

Գուշակ մը զիս մարդոց մէջ՝

Ճշմարիտ չէ դատաստանն։

Այլ սակայն մարդ մը կրնայ

Իմաստութեամբ զլել անցիլ

Իմաստութիւնն։ Ես երբեք

Պիտի չըլլամ՝ իր մասին՝

Ուղիղ պատգամ չըլլած՝

Պարտաւորաց համամիտ։

Ջի թեւաւոր կոչսն՝ անոր հետ մրցելով,

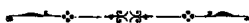
Տեսնեցաւ անի փորձով իմաստուն

Եւ քաղաքին հաճոյ։ Եւ արդ իմ սրտէս

Ան չըտեսնէ պիտի երբեք չարութիւն։

(Շարունակելի)

Թրգմ. Հ. Ա. ՂԱԶԻԿԵԱՆ

Վ Ա Ն - Տ Ո Ս Պ

Այն բարձր ու սե հին բերդերէն Վան-Տոսպի

Կ'առնեմ թէքի արծուինի.

Ու բարեպաշտ խորաններէն դիցանուէր

Ջահն իմ հոգւոյս եմ վառեր.

Անահտական տեսիլներով տեսչավառ

Կ'անցնիմ դարեր սըրավար,

Պըղընձէ զուռն հսկաներու պալատին

Գալ համբուրել անձկագին։

Գու նստած ես ժայռերու մէջ ահաւոր

Որպէս մի կոյս մենաւոր

Ուր մուծի ու լոյս կը մարտնչին հե ի հե

Իբրեւ երկու վիշապ դեւ։

Եով ու ցամաք յորձանք տըլին ոտքիդ քով

Ալէկոծուած ու խըռով.

Եւ ամպացած՝ մարտիկներուդ փոշին սուրբ

Պատած է քեզ քողով նուրբ։

Պաշներդ անմահ՝ շանթերդ տարին հըրացայտ

Անպատէ անպատ.

Մուրթ յօնքերուդ մէջն յաղթանակդ է կանգնած

Մըրըրկօրէն մարմնացած։

Ես հոգեմաշ՝ փողոցներէդ կ'անցնիմ լուռ

Գիշերներուն պէս տըխուր.

Եւ աղօթկեր իմ բազուկներս կ'երկարին

Մեհաններուդ դիւթանքին.

Հոն մարմարեայ սիւներուդ մէջ շնորհածոր.
Կը խոնարհիմ ուխտաւոր.
Ուր նստած է աստղահըման Գիսանէ
Որ ճամբուս լոյս կը վառէ:

Ապարանքներդ արեւեան պորփրոյով
Բարձրակամար կան դարով.
Ուր Արգիստիս յաղթանակաւ կը մըտնէր,
Բաբելոնէն գերեբեր:

Ոսկէփըրփուր շատրուաններդ կը տեղան
Բոյրը կաթին Աստղական.
Մինչ հոգեթով Ուրարտուհիք կը հիւսեն
Իրենց ծամերն ոսկեղէն:

Կը վարգէիք դու ծիր կաթին լոյս ճամբան
Ջերդ դիցունի լուսնական
Ու շուքդ հսկայ քող կը քաշէր արեւին
Ալեքսանդրաւ Ասորին:

Աստղ ու ծաղիկ քղզանքիդ մէջ են լեցուեր,
Իբրեւ կեանքի ընծիւղներ.
Գոհարի պէս մինչ ողկոյզներդ Գողթան
Սեւ ծամիդ մէջ կը խաղան:

Յաւերժարստանց լըճակին մէջ դու փրկած
Այն քո վարսերը փրփրած
Աստուածուհի մ'ես ծոփն իշած հըմայքոտ
Վարդավառիդ առաւօտ:

Վան-Տոսպ դշխոյ, Վան-Տոսպ ծընունդ դիցական
Եւ պերճանքի շահաստան,

Ուր երենոս, փղոսկր, ոսկի փիւնիկեան
Ճամբաներէդ կը տեղան:

Կոյսեր ծընած մեղկ շուրերէն Գանգէսի
Եկաւ ըստրուկ վաճառքի.
Մինչ դու բամբիշ, կը սիգայիր տիկնաբար,
Ոսկէփետուր հողմահար:

Ո՛վ Աստուած իմ, որքան պերճանք վեհափառ
Դարերու ծոցն անվըթար.
Թէ հայրերուս յիշատակներն անձկայրեաց
Եւ ազգ և յոյսն էր իշած:

Թող Շամիրամ՝ անապատի դիցունհին՝
Ըլլայ սիրոյդ խօս գերին.
Ու կապուտակ աշքերուդ մէջ սիրարեկ
Շըղթայ գարնէ սրտին հէզ:

Բացուէ՛ յաւերժ իմ աշքերուս անձկարօտ
Ո՛վ փառքերու առաւօտ
Խանդն է անզուսպ. բայց կը սիրեմ սեմիդ քով
Ջարթնուլ քաշի երազով:

Բայց դու, վան-Տոսպ, քաշէ՛ աղեղդ, պատռէ քողդ
Բարձրակամար ու խըրոխտ.
Եւ արբեցած բաժակներով վրէժլընդիր
Հազար սահման դու անցիր:

Հողմին տըւած խըռու մազերդ օձաձեւ
Անցիր Մասիսն սըրաթեւ
Ասպարներուդ թող տայ համբոյր դիւթական
Անոյշ լուսինն Հայկական:
Հ. Վ. ՅՈՎԱՆՆԵՍՅԱՆ

Գ Ի Տ Ա Կ Ա Ն

ԻՆՁՈՒԻ ԱՍՏՂԵՐԸ ԲԱՑԽՓԻԿ ԿԸ ԽԱՂԱՆ

Շնիկ աստղի հրատապ օրերուն կամ
աշնան զովագին հղանակին, պայծառ գիւ-
շեր մը, այն մոգիչ գիշերներէն ուր մեր
զխաւն վերեւ կը տարածուի վճիռ ու թափ-
անցիկ երկնակամարը, անաւազ և ան-
լուսին, մեր քնակարանի տանիքէն կամ
պատշգամէն դիտենք այդ աստեղազարդ
անհունութիւնը, այդ անսահման ծովը ու
րուն մէջ աչքին հետ միտք ու խորհուրդ
ալ կը խորասուզուին՝ յաւերժական երա-

նութեան հեռաւոր ու աղօտ քաղցրութեան
նշմարանքով մը: Ոյդ պահուն ստուգիւ-
մարդ ինքզինք աւելի գիտակ ու աւելի
մերձ կը զգայ անհունին և յաւերժութեան,
ինչպէս նաեւ անհունապէս փոքրիկ այդ
անսահմանութեան, և ոչինչ մը՝ այդ ան-
բաւութեան և գեղեցկութեան Արարչին
առջև:

Այդպիսի գիշերներն ու այդպիսի երկինք
անշուշտ շատ ու շատ սէր ու արցունք